

Optreden en verantwoordelijkheid als bevelvoerder van één blusvoertuig.

Inleiding: De leek doet t.a.v. de brandweer gering-schattend, de "vakman" leidt aan zelfoverschatting.

I. Leiderschap.

Ike: "Leadership is simply finding your way to the hearts of men!"

1. Leiderschap betreft de vorming van vrijwillige samenwerking, waarbij de ondergeschikten de wens blijken te hebben dat het door de leider gestelde doel inderdaad bereikt wordt.
 2. Tijdens de uitoefening van het leiderschap werken leider en ondergeschikten "voor eigen zaak".
 3. Op een manier die specifiek de zijne is zoekt en vindt de leider het onverbrekkelijk contact met zijn ondergeschikten; hij beheerst hun gedachtenwereld en spreekt hun taal.
 4. Bij het aantonen van leiderscapaciteit stuit men o.m. op aanleg daartoe, daarop aansluitend karakter, tact en de wil van de leider zijn ondergeschikten een voorbeeld te zijn. Onoprechtheid van bedoelingen is de leider vreemd.
 5. "Sluimerend" leiderschap kan ontdekt en door vorming tot ontwikkeling worden gebracht.
 6. Bij de "vorming" t.b.v. ontwikkeling van sluimerend leiderschap komt o.m. het volgende aan de orde:
 - a) de mens als gemeenschapswezen heeft behoefte aan leiding.
 - b) zoals de ondergeschikte van een ander mensentype is als de leider, zo zijn de ondergeschikten onderling ook van verschillend type.
 - c) grofheid verraadt een zwak karakter.
 - d) berisp, doch verneder nooit.
 - e) wees onpartijdig.
 - f) deel ontberingen en gevaren.
- 6/1/59
- g) Beheers Uw emoties en stemmingen.
 - h) Wees evenwichtig.
 - i) Gefundeerde opgewektheid doet wonderen.
 - j) Ken Uw mensen en zorg voor hen.
 - k) Zorg ervoor een alzijdig vakman te zijn en wees ook de meerdere in kennis en vaardigheid.
 - l) Wees (volkomen) zelfstandig.
 - m) Heb zelfvertrouwen.
 - n) Durf verantwoordelijkheid te nemen.
 - o) Weet taken te verdelen en vlucht niet in details.
 - p) Sta open voor humor.
 7. Leiderschap komt op velerlei wijze tot uiting, o.m. in het geven en doen uitvoeren van juiste bevelen.

8. Het gegeven bevel tekent de leider.
9. Het geven van goede bevelen raakt vakbekwaamheid, stemgeluid, houding en optreden, inhoud van het bevel, enz., doch eist boven alles oefening.

Oefening als volgt:

a) nadenken:

Wat moet er gedaan worden ?

Hoe moet het gedaan worden ?

b) besluiten:

Zó moet het gedaan worden !!

c) bevelen: Wat moet er gezegd worden ?

d) uitvoering (laten) controleren.

10. Een goed gegeven bevel of aanwijzing kan nimmer tot een verkeerde uitvoering leiden, evenmin tot een discussie.
Voert de man het bevel of de aanwijzing niet, slap of verkeerd uit dan is er praktisch altijd slap of verkeerd bevolen.
11. Beveel nooit wat U zelf niet kunt of durft uitvoeren, en evenmin wat van de aangesprokenen redelijkerwijze niet kan of mag worden verwacht.
12. De juiste grondslag voor leiderschap steunt op byzondere persoonlijke eigenschappen, op "moreel" gezag.
13. Voor een officieel gezagsdrager is het zaak zich zo spoedig mogelijk moreel gezag te verwerven. Hij heeft dan de ruggesteun van het officiële karakter van zijn functie niet meer nodig.
14. De gang van zaken, waarbij de officiële gezagsdrager zich in korte tijd tevens moreel gezag weet te verwerven is de meest ideale.
15. De ware leider wordt om zichzelf gerespecteerd.
16. Eenmaal gevestigd leiderschap kan verspeeld worden. Hij die deze kans niet wil lopen, bevindt zich voortdurend in de situatie als moest het bestaan daarvan nog geheel worden bewezen. Het behoud van aangetoond leiderschap vereist ononderbroken inspanning.
17. Leiderschap dwingt tot het nemen van afstand, doch kent geen hoogmoed, maar juist ootmoed en nederigheid van hart.
De ware leider weet zich een dienaar op weg naar de collectieve prestatie.

II. Representatie.

1. Waarom heeft men de brandweer gedurende zo lange tijd niet als tak van dienst willen erkennen ? Dat vond mede zijn oorzaak in houding, optreden, kleding en taalgebruik van haar kaderleden (de bevelvoerenden) zowel in als buiten dienstverband.
2. Slechts de bevelvoerenden zijn in staat de brandweer als tak van dienst het aanzien te verlenen (dat haar rechtens toekomt).
3. Het is een mooie taak anderen belangstelling voor ons vak bij te brengen. Dit gaat evenveel slechts langs de smalle weg der goede manieren.

III. Macht.

- A: tegenover Uw manschappen.
B: tegenover het publiek (zie stencil).

17.3 IV. Verhouding tot politie.

Het jaar 1851 is een beslissend jaar geweest voor de verhouding burger-overheid. De gemeentewet is toen tot stand gekomen op initiatief van Thorbecke. De daarin vastgelegde principes gelden nog steeds: o.a. dat de brandweer een gemeentezaak is. In art. 219 spreekt men van de handhaving der openbare orde in het bijzonder.

art. 221: de politie over: allerlei instellingen enz. behoort aan de burgemeester.

art. 222: zie stencil.

In de artt. 1 t/m 35 van de politiewet zijn gekomen i.p.v. artt. 223-224-225 van de gemeentewet, zowel rijks als gemeentepolitie (blauw en zwarte broek). T.a.v. openbare orde (c.q. brandweer) valt de politie onder het gezag van de burgemeester.

- A. Zowel brandweer als politie zijn bij de handhaving der openbare orde betrokken.
B. De handhaving en het evt. herstel van de openbare orde geschieden ten deze door de brandweer en de politie; elke dienst beweegt zich daarbij op haar eigen terrein.
17.3. C. Gedurende het repressieve (alles wat niet preventief is) brandweeroptreden is het de burgemeester die èn de brandweer èn de politie beveelt.
D. Elk repressief brandweeroptreden draagt het typisch kenmerk van de volstrekt éénhoofdige leiding: die van of vanwege de burgemeester.
Deze leiding betreft:
a) alle brandweerpersoneel;
b) alle gemeentepolitie-personeel;
c) alle rijkspolitie-personeel.
E. Hij, die t.g.v. een repressief brandweeroptreden het bevel voert, verstaat zich slechts met de functionaris die namens de burgemeester het dan aanwezige politiepersoneel beveelt, niet met diens ondergeschikten.

Buré

2e jaar.

3.10 V. Bevelvoering.

1. Er is géén brand: Bevelvoering is belangrijker dan die tijdens brand, daar het veel meer voorkomt (B. en W. hebben de zorg voor de brandweer (gemeentewet) .Deze soort bevelvoering betreft de: zorg om de paraatheid.
De bevelvoerder ziet toe:
a) de gebezigde alarmeringsmiddelen.
b) de piketdienst onder zijn ploeg.
c) de geoefendheid van zijn ploeg.
d) de kleding en persoonlijke uitrusting van de ploeg.
e) de adembeschermende middelen van de ploeg.
f) het gebezigde voertuig.
g) de bepaking van het gebezigde voertuig (ladders, schuimapp., lantaarns, draagbare blustoestellen excl.)
h) de distributie der garagesleutels.

2. Er is brand:

Hier gaat het om:

- a) ordelijk uitrukken.
- b) goede opstelling van de spuit:
Bij het brandadres,
of bij de waterwipplaats,
of in aanjaagverband,
of in reserve.

c) Uw zelfgemaakte bevelen.
situatie opnemen, d.i. omvang en hevigheid van de brand
tegen de aanvalswaarde van de eigen kracht afwegen.

I. Nadenken over de beste methode om deze brand met deze
kracht te overmeesteren.

II. Besluiten dat de uitgedachte methode moet worden toegepast.
Nagaan of het voorgenomen bevel bijv. via ondercommandanten
dient te worden gegeven: bijv. via de ordonnans kan worden gegeven
bijv. voor betrokkenen begrijpelijk en uitvoerbaar is.

Bevel formuleren.

Wachten tot betrokkenen evtl. lopende bevelen of aanwijzingen
volledig hebben uitgevoerd.

Gewenste aandacht van de aanstaande uitvoerders trekken
(niet schreeuwen).

III. Bevelen.

IV. Controleren.

d) Nadere berichtgeving fatsoenlijk (nooit zelf telefoneren).

e) Tijdige hulp.

f) Tijdige opvang van hulp.

g) Tijdige taakoverdracht bij hulp.

h) Bindbaarheid.

(Lichtgevend kledingstuk, omkeerbare koppelriem,
vast punt, vlag of lantaarn).

i) Concrete verzoeken aan politie, (aanduiding werkterrein,
afzetting, omleiding wegverkeer, brandoorzaakonderzoek).

j) schone handen !

Uitzonderingen: -- bij wijze van voorbeeld

-- bij sterk incomplete bezetting.

k) Toon belangstelling voor de pompbediende.

l) Aflossing personeel.

m) Consumpties (ook voor de politie !!)

n) Brandoorzaak.

o) Aanwezige autoriteiten (maak een goede indruk !!)

VI. Kennis.

1. Organisatorische capaciteiten zijn onmisbaar.

2. Administratieve talenten kunnen slechts worden ontbeerd,
indien een bekwaam secretaris of administrateur werd
aangesteld, die zijn plaats kent.

3. Inzicht in personeelszaken is een eerste vereiste. Het
gemis daaraan betekent de ondergang van de ploeg.

4. Specialistische kennis op het gebied van techniek of
tactiek kan nadelig zijn.

5. Instructieve bekwaamheden zijn beslist nodig.

VII. Discipline (tucht).

1. Er zijn soorten tucht die kunnen worden afgedwongen
(krijgstucht, etc.)

2. De tucht in de vrijwillige korpsen steunt daarentegen
uitsluitend op zelftucht en saamhorigheidsgevoel.

3. In beide gevallen is de tucht evenwel een onontbeerlijk
middel ten dienste van de collectieve prestatie.

De ruimte voor het persoonlijk initiatief blijkt niet beperkt
doch stabiel.

4. Een goed leiderschap van de bevelvoerder werpt op dit
terrein aanzienlijk betere vruchten af dan de angst voor
straf.

5.1.60 VIII. Organisatie.
Art. 209. Gem.wet (openbare orde).
Brandweerwet.

(voorkomen, beperken en bestrijden van brand, voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al datgene wat daarmee samenhangt).

1. Raad der gemeente heeft als taak voor de verordeningen te zorgen.
2. B.en W. heeft de zorg voor de brandweer (ook) als er geen brand is.
3. Burgemeester heeft het opperbevel.

Bedrijfsbrandweer is (normaal) eigen bedrijfsbelang (Er bestaat geen wettelijke verplichting). In het abnormale geval van bijv. oorlogsomstandigheden kan een bedrijfsbrandweer op grond van het besluit bedrijfszelfbescherming (K.B. van 1958 op grond van wet B.G.B.) worden voorgeschreven. Onderscheid tussen A en B gebieden. In het laatste is een brandweer gebaseerd op vredesomstandigheden voldoende.

Opbrengst van brandkranen.

(opzetstuk mag nooit nauwer zijn dan de nauwste doorsnede van de toevoer).

- a) Als grondkleur voor een brandkraanbordje dient wit en niet rood te worden toegepast.
Leesbaarheidsreeks : rood op wit : 3e plaats
wit op rood : 8e plaats.
 - b) Het isoleren van het ondergronds gedeelte van een bovengrondse brandkraan belemmert de aanvoer van warmte uit de grond en vergroot het bevroeringsgevaar van de kraan.
1. de opbrengst van L.D.-monstukken.
 2. De praktische meetmethode.

I druk bij gesloten afsluiters (statisch)
II. dynamisch drukverlies
III. Hydraulische druk.
P.W.N. : minimaal 18 m³/h - 300 l/min. bijv.
minimaal 18 mwk.
Bij vol open pomp en verdeelstuk open wordt druk in de straalpijp-opening gemeten.